

**Lausunnon antaminen Tampereen seudun työllisyysalueen 2027
talousarvioesitysluonnoksesta ja maksuosuusarvioista vuodelle 2027 sekä osittaiseen
aiheuttamisperusteiseen laskutukseen siirtymisestä**

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 25.08.2026 § 50
370/00.01.07/2026

Valmistelija

hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Tampereen kaupungin elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto pyytää yhteistoiminta-alueensa kunnilta lausuntoja Tampereen seudun työllisyysalueen vuoden 2027 talousarvioesitysluonnoksesta ja maksuosuusarvioista sekä osittaiseen aiheuttamisperusteiseen laskutukseen siirtymisestä.

Työllisyysjaosto toimii julkisten työvoimapalvelujen viranomaistehtävien hoitamisen yhteistoiminta-alueen kuntien yhteisenä toimielimenä. Tampereen seudun työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti työllisyysalueen kuntia on kuultava ennen kuin talousarvioesitys hyväksytään toimielimessä.

Tampereen kaupungin elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto pyytää yhteistoiminta-alueensa kunnilta lausuntoja Tampereen seudun työllisyysalueen vuoden 2027 talousarvioesitysluonnoksesta, maksuosuusarvioista vuodelle 2027 sekä aiheuttamisperusteiseen laskutukseen siirtymisestä koskien työvoimaviranomaisen myöntämiä tukia ja korvauksia (palkkatuet, yli 55-vuotiaiden työllistämistuet, starttirahat, harkinnanvaraiset kulukorvaukset, matka- ja yöpymiskustannusten korvaukset sekä työolosuhteiden järjestelytuet).

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti tilikauden kustannukset jaetaan sopijakuntien kesken toteutuneiden kustannusten perusteella. Toteutuneista kustannuksista 50 % kohdennetaan sopijakuntien 18–64-vuotiaiden suhteellisten osuuksien perusteella ja 50 % sopijakuntien työttömien, laajalla käsitteellä määriteltyjen, määrän suhteellisten osuuksien perusteella. Sopijakuntien 18–64-vuotiaiden sekä työttömien suhteelliset osuudet määräytyvät yhteistoimintasopimuksen piiriin kuuluvien kuntien yhteenlasketusta kokonaismäärästä. Laskennassa käytettävät tilastot perustuvat valtiovarainministeriön viimeksi vahvistamiin kuntien peruspalveluiden valtionosuuden laskentatekijöihin.

Yllä mainitusta jakoperusteesta voidaan poiketa niiden kustannusten osalta, jotka on mahdollista laskuttaa kuntakohtaisiin toteutuneisiin kustannuksiin perustuen. Mahdollinen poikkeaminen yllä mainitusta jakoperusteesta käsitellään lautakunnassa osana vuosittaista talousarvioprosessia. Kriteerit, joiden perusteella tällaiseen laskutukseen voitaisiin ryhtyä:

- 1) Laskutus on kohdennettavissa asiakkaan asuinkunnan tai sijaintikunnan perusteella.
- 2) Laskutusta varten on saatavissa riittävä ja luotettava tieto.
- 3) Kohdennus tukee kustannusten jakamista aiheuttamisen perusteella.
- 4) Kustannukset ovat osallistumiskustannuksiltaan merkittäviä eivätkä vaaranna palveluiden järjestämistä ja tuottamista.
- 5) Kustannustenjako ja laskutus on toteutettavissa kohtuullisin kustannuksin.

Useat työllisyysalueen kunnat ovat tuoneet esille kuluvan vuoden talousarviovalmisteluun liittyvissä lausunnoissaan, että työllisyysalueen kustannustenjaossa tulisi kehittää aiheuttamisperiaatteen käyttöönottoa. Vuoden 2026 vuosisuunnitelmaan kirjattiin, että kuluvan vuoden aikana selvitetään aiheuttamisperiaatteen käyttöönottoa maksuosuuksien laskutuksessa. Vastuukunta on selvittänyt tietojen saatavuutta aiheuttamisperusteiseen laskutukseen siirtymiseksi.

Edellä mainitut kriteerit huomioiden aiheuttamisperusteinen laskutus olisi toteutettavissa työvoimaviranomaisten tukien ja korvausten osalta. Tämä kokonaisuus käsittää palkkatuet, yli 55-vuotiaiden työllistämistuet, starttirahat, harkinnanvaraiset kulukorvaukset, työolosuhteiden järjestelytuet sekä matka- ja yöpymiskustannusten korvaukset. Kaikilla työllisyysalueilla on käyttövelvoite valtion keskitettyihin asiakasjärjestelmiin, mukaan lukien yleinen avustusjärjestelmä (YA-järjestelmä), jonka kautta työvoimaviranomaisen myöntämät lakisääteiset tuet ja korvaukset käsitellään ja maksetaan. Tästä syystä aiheuttamisperusteinen laskutus edellyttää, että kuntakohtaiset tiedot ovat saatavissa valtion YA-järjestelmästä ja kirjanpidosta.

Työvoimaviranomaisen myöntämien tukien ja korvausten osalta YA-järjestelmään kirjataan tukea tai korvausta saavan tai tuella työllistettävän henkilön kotikuntatieto. Kotikuntatiedon perusteella myöntöpäätökset voidaan raportoida YA-järjestelmästä ja kirjanpidosta kuntakohtaisesti. Tehdyn selvityksen perusteella esitetään, että vuoden 2027 laskutuksessa siirrytään kuntakohtaisiin toteumiin perustuvaan laskutukseen työllisyysalueen maksamien tukien ja korvausten osalta, edellyttäen että tiedot ovat raportoitavissa valtion YA-järjestelmästä sekä työllisyysalueen kirjanpidosta. Laskutus koskee muun muassa palkkatukea, starttirahaa ja kulukorvauksia. Mikäli kuntakohtaista toteumatietoa ei ole saatavilla YA-järjestelmästä sekä kirjanpidosta, kustannuksista 50 % kohdennetaan laajan työttömyyden suhteessa ja 50 % työikäisten määrän suhteessa. Työllisyysalueen muut kustannukset, kuten henkilöstömenot, palvelujen ja materiaalien ostot sekä vuokrat, kohdennetaan vastaavasti siten, että kustannuksista 50 % jaetaan laajan työttömyyden suhteessa ja 50 % työikäisten määrän suhteessa. Aiheuttamisperusteisen laskutuksen kehittämistä jatketaan tulevana vuosina yhteistoimintasopimuksen kriteerit huomioiden.

Vastuukunta laskuttaa muiden sopijakuntien maksuosuudet talousarvioon perustuvan arvion mukaisesti kuukausittain. Talousarviovuotta seuraavan vuoden alussa maksuosuudet tasataan vastaamaan edellisen vuoden toteutuneita kustannuksia. Tasaustaloudellisuuden yhteydessä työvoimaviranomaisen myöntämiä tukia ja korvauksia koskevat toteutuneet kustannukset kohdennetaan tukipäätösten kuntakohtaisten toteumien mukaisesti ja muut kustannukset laskennallisten jakotekijöiden, eli työikäisten määrän ja laajan työttömyyden, mukaisesti.

Oriveden kaupungin maksuosuudeksi vuodelle 2027 esitetään 1.028.325 €, joka on 101.240 € pienempi kuin vuonna 2026.

Toimivalta

Hallintosääntö 27 §

Esittelijä

hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta päättää antaa seuraavan lausunnon Tampereen seudun työllisyysalueelle: "Tampereen seudun työllisyysalueen talouden tasapainottamista tulee jatkaa suunnitelmallisesti myös vuonna

2027, ja maksujen jakoperusteissa tulee siirtyä aiheuttamisperiaatteen mukaiseen laskutukseen niissä palveluissa, joissa tämä on mahdollista. Myös järjestettävien palvelujen vaikuttavuuden arviointia tulee jatkaa, ja palveluja tulee kehittää arviointitiedon perusteella.”

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kokous päättyi klo 20.13.
